

Nugulaitunik Aulaqutinik Iglunuami Aituutinik Havaami Maliguakhaq

Havakviuyuq Avatiliqiyinit (DOE) Hilaap Aalaguqngiganik Havakviuyuq (CCS) pipkaiyut manikhaakhanik iglunuanik nanminiaqqtunit Nunavumi ikayuriagani ikikhivaaliriagani iliurainiganik nugulaitunik aulaqutinik atuqtunik iglunuagini. Una manikhaakhaq pipkagauyuq imaa atauhiiqluni utiqtitariaqagikum aituutauyumik.

1. Kitkut Uuktuqtaaqqat?

- Nunavumi inuit nanminiaqqtut iglunuanik: Nunavumiutaq inuk nunaqaqluaqtumik Nunavumi.
- Tuukhiqtuq ikiniqhanik ukiuqariaqqtut 19-nik ukiunik.
- Aituutauyuq qahaktuq atauhiiginaqluni atuni iglunuuaq.

2. Hunamik hananiaqik?

- Nugulaitunik aulaqutinik atuqtunik piqaqtunik Kanatamiut Atuqpagainik Katimayit (CSA Ilariit) naunaipkutaanik:
 - Hiqiniqmit alguyaqtuutinik (qaumaniganit, PV-nikluniit) atuqtunik
 - Anuqimik atuqtunik
 - Ikayuutauyut patuliit atuqtuni quuliuyuni.
- **Naunairlugu: CSA-kunit naunaipkutit tukiqaqtut una hanahimayuuq maligatigut atuinarialik atuqtaulunilu Kanatami.*

3. Humut iliuraqniaraluaqigu?

- Qaagani iglunuap Nunavumi.
 - Iglunuuaq uqatiaqtauyuuq una "Kituliqaa igluqpanuaq hanahimayuuq ahiqpani inikhami maniqiaqvikmi igilraaluniit nunamik atuqngigani huliviuyumi atuqtauhimaginagituq inuuvigiyauluni."

4. Qagugu iliuralaaqigu?

- Iliuralaaqtat tikuaqhimayat nugulaitunik aulaqutinik atuqtumik pitaaruvit agirunmit aituutikhamik.
- Havaariyat iniqhimayariaqqtut naatinagit 12 tatqiqhiutit agiqtauniganit.
- Havaariyat iniqhialiqat, pipkaijavutit havaami akiliqtugaqnik naunaipkutunik piksaniklu uumiga nugulaitunik aulaqutinik atuqtumik iliuraqngiganik CCS-kunut.

5. Qanuraaluk manikmik qahakpa uvamnut?

- Uuvuga 5-tausitalamut qahaktuq atauhiiqluni atuni igluqpanuaq, utiqtitariaqagituq aituutauyuq tuukhiqtuut agiqtaukpat.

ᓄᓇᓖᓴᑦ ᑦᓂᓂᓐ ᓂᓄᓐᓂᓄᓐᓂᓂᓄᓐᓂᓂᓄᓐ ᓂᓄᓐᓂᓄᓐᓂᓂᓄᓐ
NUNAVUT CLIMATE CHANGE SECRETARIAT
NUNAVUNMI HILAUP AALANNGUQTIRNINGA HAVAGVIAT
SECRETARIAT DU CHANGEMENT CLIMATIQUE DU NUNAVUT
www.ClimateChangeNunavut.ca

6. Qanuq uukturniaqqik?

- Uqaqvigilugit CCS-kut nalunairiagani havaat ilaulaaqniganik aituutauyumi uvani renewableenergy@gov.nu.ca -mi
- Pijavutit nalautaarutitik katraqaqtunit ihuaqtuniklu niuvaayinit iniaqtiriagani havaat.
- Inijavat Igluuppanuamik Aituuhiamik Tuukhiqtuutitik Titiraakhaq, sainiqhimayuq lu uqatiarut nalunairiagani ilivuniraqlutit igluuppanuamik nanminiaqaniriyaaqnik.
- **[Naqijavat una](#)** atuliriagani tuukhiqtuut titiraakhaq.
- **Tuninarijavat tuukhiqtuutit ayuqnaitpat.**
 - Aipagutuaraagat, iniriqhimayuq akituniganik manikhaqvikhamik uvanga aituuhiakvikhami. Una manikhaqvikhaq tuniuqhaktauniaquq qailraaqtunut, kivgaqtugauniaquq tamaita manikhaat tuniyauhimaliqnigini. Atulaaqtuq manikhaat tamaita tuniyaulaaqniginik nugutinagu ukiuq.

7. Humut aulagtinaaqigu tuukhiqtuutiga?

- Tuyuutigijavat tuukhiqtuutit ukunuga Hilap Aalaguqtiqninganik Havakvianut (CCS):
 - Titiraqaqvikut uvuga Hilap Aalaguqpalianiganik Havakviuyumut, Titiraqaqvikmi Qiyuqutaanut Titiqqiviata Qiuqutaa 1000, Nayugaa 1330, Iqaluit, NU, X0A 0H0
 - Qaritauyakut uvuga renewableenergy@gov.nu.ca -mut
 - Kayumiktukkut uvuga (867) 975-7799
 - Upautiluni:
 - Ikluqpak 5100, Iqaluit - Hilaup Aalannguqtirninga Havagviat
 - Ikluqpak 1104A, Iqaluit - Avatiliqiyitkut Atannguyaqarvat
 - Uumayuliyit Titiraqvia nunagiyaqni

12. Kitut akitunigit akiligaugitpat?

- Nauvigat havaaritaqtatituniit agiqtautinagut aituutauyuq.
- Nanminiqaqtuup havauhia.
- Ahivaqtiqnit taja atuqtuup.
- Napajutait qanurinigit igluuqpanuap.
- Ihuaqutikhat ahiruqtuqaqat atuqtumi.
- Aulapkainnigit imaalu Munarijakhangit.
- Himauhiqiginik taja ilagiyait atuqtuup.
- Aularutit hanayakhanik piqutiniklu akungani nunagiyauyup igluuqpanuaplu.
- Akiligakhat atuqtumi ihuaqutit himiqaulyariaqaliqaq pijutauyunik ihuiniginic ilagiyait, ahiruqniqata akyaqtautilugit, iliuraqtautilugit/atuqtautilugiluniit, akiliriaqagitpataluniit ahiruqniqata pijutauyunik.

13. Kiya iliuraqniaqauk atuqtakhara?

- Amigaitut mikiyut nugulaitunik aulaqutinik atuqtut iglunuani uqautauyut "maguktilugu aulaqtiqlugulu" ayuqnaitululu iliurariagani (qauyimaniquariaqagituq inuk hunamikliqaa aturiaqaqtumik). Ihuaqhatiajavavit piqutit atuqlugit hanahiayit atuquyainik pipkagaiyunik atuqtukhami. Ilvit, havaaqaqtutit iliurariagani. Ihumagijavat havauhiq ilaulimagituq akitunigani uuma havaap.

14. Uuktuffaaqtaaqcinga Ihumaliurutimut?

- Iya, naamagininrukni tuukhiqtuutauyumi ihumaliurunmik, ihumaqhuutiqaqtutit uuktufaariaqni pijutauyunik ilituqhaqninganik ihumaliurunmiklu tuukhiqtuutivit manikhaakhanik.
- Uuktufaarutit aitutikhanik aturiaqaqtut iluani 30 ubluut una tuukhiqtumit piyauniganik ihumaliurut tuuqhiqtuutimiknik.
- Ihumaliugutaa Tuglip Ministap Avatiliqyitkut kinguliuniaqtuq.

15. Qanuriliuqniaqiq pihimaliruupku aituutauyuq?

- Niuvijavatit piqutikhat.
- Inijavat havaariyat iluani 12 tatqiqhiutit agiqtauniganic.
- Pipkaijavutit havaami akiliqhimayunik naunaipkutininik piksanik iniqhimayunik nugulaitunik aulaqutinik atuqtumik iliuraqninganik CCS-kunut.

18. Qanuq tikuaqhiniyaqik iliuraqlugilu ilaulaaqtut piqutit?

- Nutaaginait piqutit ilaulaaqtut uvani aituutauyumi.
- Tikuaqhijavutit piqutinik ilagiyainiklu CSA-kunit ilitariyauhimagiyunik.
- Hiqiniqmit Aulaqutinik Iliuraqngani Atuqtunik:
 - Qauyimayauyulu iliuraviit atuqtut piqaqtut nalruyunik, igutaariipkutit, tungavikhait, kikiagit, qaagini hilamit piyariipkutit ihuaqhaqhimayut ikayuqturiagani hiqiniqmit PV-nik hakugikhivaalirutikhat. Piqaqtuq amihunik aalatqiinik agiqtauhimayunik atuqtunik tungaviliqturiagani hiqiniqtuutit qilaaganut, hanirainut, nunamuluniit.
 - **Puiguqtailiyakhaq puiguqtailidjut: Tungalivilitiagitkuupkit hiqiniqmik PV-guyut iliuravikhaini ihuaqhaqhimayunik atuqtukhamik ukunani, atulaiqniarunaqhivat akiitumik hanayaagani hiqiniqtuutit.**
- Aanniqtailidjutit Ingilrutikhat:
 - Ukualu nunamut maguktijutit ikumayaktailijutit (alruyat kigiagilu), ataiqtirutit, qilamiklu qamipkautinik ayuruirutit. Ukua qanurinigit aalaguqniaqtut pijutaayunik atuqtumi. Ajikutait: ilagit hiqiniqmit hakugikhivaalirutinik nivigaviit piqaqtut ilagiyainik ikumayaktariipkutinik nivigaviinik kikiyaqtuqviinilu.
 - Havaqatigijavat niuviqvigiyat / iliurayilu una iliurajutit nalaumayaagani nunauniqhani alguyaqtuutini maliruagakhanik aturiaqaqtunik.
- Anuqimit alruyaqtuutitut nutiriarutit atuqtuq:
 - Anuqimit alruyaqtuutikhamik nuutirunmik atuqtumik ilaliutiyariiigunaqhiyuq anurituutimut - naunaiyajat ihuaqutinik piviknit una taimainmata nalunairiagani.

19. Nakuutqianik Atuqtakhanik

Aturiaqagituugaluit, atuquyavut ukua:

- Pijavutit pigahunik nalautaaganik havaariyani naunaiyaiyaaqni.
- Pijavutit hiqulauyanuatut itunik hiqiniqmit hakugikhilirutunik, ukua ihuatqiyauyuq nakuuniqhauvlutiklu.
- Atujavutit ukpiqnaqtumik piqutunik niuvaayi nalunaiyaqlugulu naunaipkutainik ilitaqhijutunik piqutunik qanurinikhainiklu makpiraanic.
- Havaqatigijavat qauyimayuq iliuraiyi, niuviqtitiyi, alrualiqiqiyiluniit una nugulaitunik aulaqutunik atuqtakhaqnik qanuriniga nalaumakmaga nutauniqhanik qanurinikhainik aturiaqaqtunik.
- Tikuaqhilutit piqutunik ilagiyainiklu ilitariyauhimagunik aulaniqariagani niglaumaniqmi (-40-mi alapaaqnatqiyaa niluniit).
- Nuutiarutit:
 - Naunaiqhijavutit atuqmagaa nuutiarutunik hanahimagunik ahiani alruyaqtuutunik napaktiqaqniginit.
 - Nuuptiarutit hakugikniginik alruyaqtuutit amirijutiqaqtunik hakugikhivalaagitaagani nakuuniqhat aturuvit alruyaqtuqtunik iglunuaqni.
- Atujavutit 120VAC-mik hakugikniqaqtumik (e-alruyaqaqvikmik) pigahunit talimanut atuniitunik 15A-mik atuni hakugikniqaqtunik atuiniaqtunik igluup iluani alruyaqtuutunik alruyaniklu.
- 120VAC-mik malruuknik kaputiviqnaqtumik iliyariiqhimagunik atuinarialiknik iglumi alruyaqtuutunik taputivikni una igluunuaqni AC-mik alruyaqaqniganik ayuqnaqtiyauyuq.
- Tujavutit hakugikhilirunmik baatuliimik hakuigitaagani aturaluaqtilugu.
- Napainaqniga nakuutiajavut igluunua iliuraqviuyuup. Iglunuit ilituqhajavat naamainaqniaqmagaa napainaqnigani iliuraiviugaluqtilugu. Qayagivaglutit!

20. Hivayaqluta

Hilaup Aalannguqtirninga Havagviat
Havagvia Avatiliqijikkut
Nunavut Kavamanga
Titiraqarvinga 1000, Nayugaa. 1330
Iqaluit, NU X0A 0H0

Hivayautaa : (867)-975-7700

Qaritauyaqvigilugit : renewableenergy@gov.nu.ca

Qaritaujakkuurutaa : <https://www.climatechangenunavut.ca/>